

BIERUŃ
CI PRZAJE

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bieruń za 2018 r.

Bieruń, kwiecień 2019 r

1. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U.2018 r. poz. 1454 z późn. zm.), *dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”*, gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma zweryfikować m.in. możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Bieruń od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Zgodnie z art. 9 *tb* ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, która podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Bieruń.

2. Zagadnienia ogólne

Od 01.07.2013 r. funkcjonuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Od tego momentu podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie nowego systemu jest gmina Bieruń. Zgodnie z art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.” Ponadto gmina Bieruń odbiera odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Gmina w zamian za uiszczane stawki opłaty gospodaruje odpadami komunalnymi. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat za gospodarowanie

odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, a także pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W zamian za pobraną opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu gminy Bieruń zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych zajmuje się Konsorcjum Firm:

MASTER – ODPADY i ENERGIA Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum,

Bieruńskie Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. – Członek Konsorcjum

oraz SUEZ Południe Sp. z o.o. – Członek Konsorcjum

Umowa została podpisana na okres od 1.04.2018 r. – 31.12.2019 r.

W ramach systemu właściciele nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy mają możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła” (bezpośrednio na terenie nieruchomości).

Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte następujące frakcje odpadów:

- a) papier i tektura,
- b) szkło,
- c) tworzywa sztuczne i metale,
- d) odpady ulegające biodegradacji,
- e) popiół,
- f) zmieszane odpady komunalne.

Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów stanowią dwa Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), które na terenie gminy Bieruń znajdują się przy: ul. Wł. Jagiełły 13 oraz przy ul. Chemików (teren oczyszczalni ścieków).

Czynne są od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 18.00 i w soboty w godz. 10.00 – 14.00.

Do PSZOK nieodpłatnie można dostarczać następujące, selektywnie zebrane odpady komunalne:

- a) papier i tekturę,
- b) tworzywa sztuczne i metale,

- c) szkło,
- d) odzież i tekstylia,
- e) oleje silnikowe, rozpuszczalniki, farby, tusze, kleje,
- f) opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych,
- g) chemikalia,
- h) zużyte baterie i akumulatory, świetlówki,
- i) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- j) przeterminowane leki,
- k) zużyte opony, w ilości nie większej niż 8 sztuk na gospodarstwo domowe na rok,
- l) odpady wielkogabarytowe,
- m) odpady remontowe i budowlane, stanowiące odpady komunalne, w ilości nie większej niż 2 tony na gospodarstwo domowe na rok, pochodzące z samodzielnego prowadzenia drobnych prac remontowo- budowlanych (nie wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenie robót budowlanych),
- n) styropian izolacyjny,
- o) odpady zielone.

PSZOK przyjmuje odpady komunalne wytworzone przez mieszkańców gminy Bieruń wytworzone w gospodarstwach domowych. W PSZOK nie są przyjmowane odpady powstające w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Odpady komunalne z terenu gminy Bieruń odbierane są w postaci **zmieszanej i selektywnej**.

Na terenie gminy Bieruń ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również „odpady problemowe”, np. przeterminowane leki, które odbierane są z następujących aptek:

1. Apteka „Św. Stanisława”, ul. Jerzego 4, 43-150 Bieruń,
2. Apteka „WRZOS”, ul. Chemików 37, 43-150 Bieruń,
3. Apteka Fel Feliksiak M., ul. Węglowa 14, 43-155 Bieruń,
4. Apteka „Gwarek”, ul. Granitowa 22, 43-155 Bieruń.
5. Apteka „ Św. Walentego”, ul. Rynek 1, 43-150 Bieruń.

3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

W ustawie o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, jak również nieruchomości niezamieszkałe, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, społeczna lub publiczna (np. oraz obiekty infrastruktury i użyteczności publicznej, obiekty produkcyjne, usługowe, handlowe) jak również nieruchomości wykorzystywane przez część roku na cele rekreacyjno- wypoczynkowe (ogródki działkowe bądź domki letniskowe). Miejscem powstawa-

nia odpadów komunalnych są również ogólnodostępne tereny otwarte (np. ciągi piesze, tereny zieleni miejskiej), na których odpady są gromadzone w koszach ulicznych lub powstają w wyniku sprzątanía tych terenów (np. zmiotki z czyszczenia ulic i placów), przy czym zagospodarowanie odpadów powstających na tego rodzaju terenach należy do zadań gminy finansowych z środków nie pochodzących z opłat ponoszonych przez mieszkańców z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ze złożonych deklaracji przez mieszkańców gminy Bieruń wynika, że systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2018 r. zostało objętych **3004** gospodarstw domowych i **416** nieruchomości niezamieszkałych (działalności gospodarcze oraz nieruchomości niezamieszkałe) oraz 2 domki letniskowe i 353 ogródki działkowe.

Na dzień 31.12.2018 r. selektywną zbiórkę zadeklarowało **2949** gospodarstw domowych, w sposób zmieszany odpady gromadzi **55** gospodarstw.

4. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie gminy Bieruń nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do MASTER - ODPADY i ENERGIA Sp. z o.o.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego gmina Bieruń została ujęta w Regionie III. Oznacza to, że odebrane od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania winny być przekazane do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Uchwałą nr V/6/21/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 marca 2015 r. instalacji „Master - Odpady i Energia Sp. z o.o.” w Tychach został nadany status instalacji regionalnej MPB - instalacji do mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych dla Regionu III- do przetwarzania odpadów komunalnych pochodzących z terenu gmin zlokalizowanych na południowym obszarze województwa śląskiego.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W roku 2018 nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarką odpadami komunalnymi.

6. Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2018 były- identycznie jak w latach poprzednich- z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy poprzez złożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określali wysokość należnej opłaty za wytworzone odpady. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane.

Nazwa kosztu	Kwota
Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców, dzierżawa kontenerów i pojemników- usługa w ramach przetargu	4 912 184,23 zł
Utrzymanie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	64 800,00 zł
RAZEM:	4 976 984,23 zł

7. Liczba mieszkańców

Na potrzeby niniejszej analizy przez liczbę mieszkańców Gminy w danym roku rozumie się liczbę osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt tymczasowy, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia. 2018 r.:

- na pobyt stały: **19 007 osoby**
- na pobyt czasowy **367 osoby**.

Liczba mieszkańców wynikająca z przedłożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w analizowanym roku wynosiła:

- **zabudowa jednorodzinna – 10 592 osób, złożono 3004 deklaracji;**
- **zabudowa wielorodzinna – 6898 osób, złożono 103 deklaracji.**

Liczba nowo powstałych nieruchomości wykazuje tendencję wzrostową. Różnica w liczbie mieszkańców zameldowanych a wykazanych w złożonych deklaracjach wynika m.in. z faktu podejmowania nauki poza miejscem stałego meldunku przez wielu uczniów i studentów. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy.

Jeżeli chodzi o nieruchomości niezamieszkałe to systemem objęto **416 nieruchomości**.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.

Na terenie gminy Bieruń do końca 2018 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Bierunia decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

9. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy

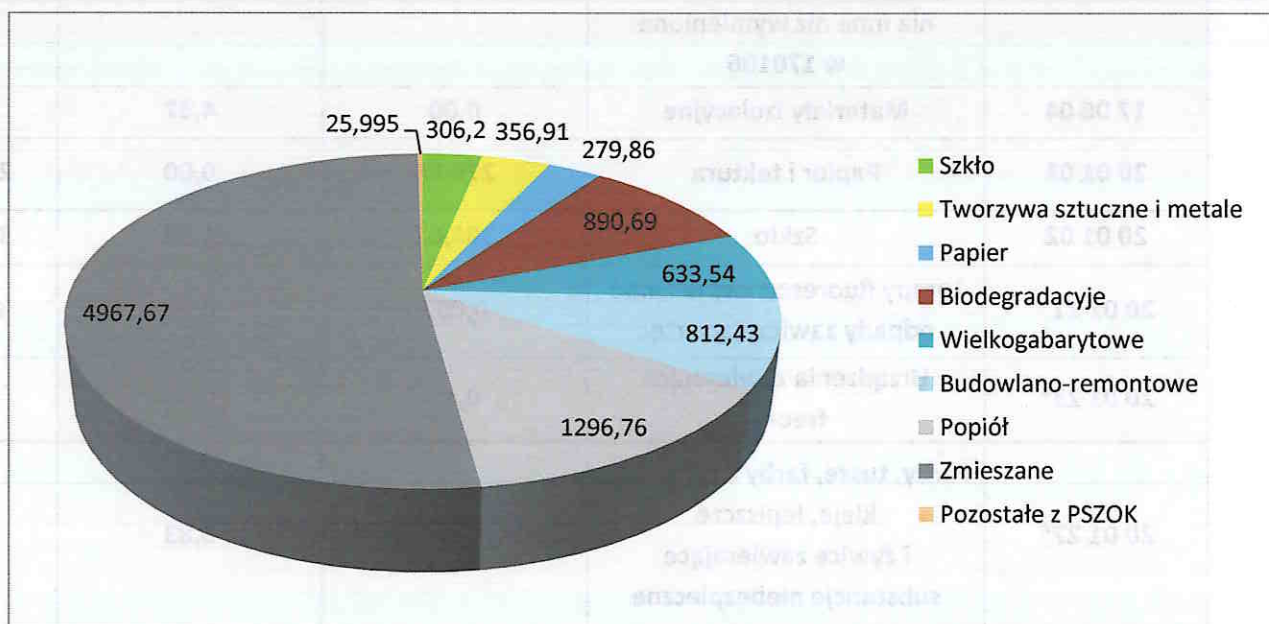
Na podstawie sprawozdań półrocznych, przedkładanych do Burmistrza Miasta przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bieruń oraz sprawozdań rocznych podmiotu prowadzącego punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, Gmina sporządza sprawozdanie roczne z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Śląskiego oraz do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. W oparciu o te dane ilość wytworzonych odpadów w 2018 r. wynosiła **9 570,055 Mg** w tym **1 211,14 Mg** odpadów przyjętych do PSZOK, nie wliczając odpadów o kodzie 19 12 12, które powstają w skutek segregacji odpadów

komunalnych na instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, a ich ilość w 2018 r. wynosiła **1985,975** Mg. Na terenie gminy Bieruń w roku 2018 zebranych zostało w formie zmieszanej **4967,67** Mg odpadów komunalnych, które w całości zostały poddane przetworzeniu w procesie odzysku.

Masy poszczególnych rodzajów odpadów odebranych z terenu gminy Bieruń oraz przyjętych do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zostały przedstawione w poniższej tabeli i wykresie:

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów z nieruchomości [Mg]	Masa odebranych odpadów w PSZOK [Mg]	RAZEM
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	1296,76	0,00	1296,76
16 01 03	Zużyte opony	0,00	12,47	12,47
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałowych ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	0,00	808,06	808,06
17 06 04	Materiały izolacyjne	0,00	4,37	4,37
20 01 01	Papier i tektura	279,86	0,00	279,86
20 01 02	Szkło	304,68	1,52	306,20
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,007	0,00	0,007
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,49	0,00	0,49
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,00	0,83	0,83
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,00	2,08	2,08
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,006	0,00	0,006

20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,382	0,00	0,382
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123, 200135	0,00	9,73	9,73
20 01 39	Tworzywa sztuczne	356,65	0,26	356,91
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	712,10	178,59	890,69
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4967,67	0,00	4967,67
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	440,31	193,23	633,54
RAZEM:		8 358,915	1 211,14	9 570,055

Masa odebranych odpadów komunalnych w 2018 r. z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów

10. Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia w 2018 r.

Zapisy art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Gmina Bieńsk w 2018 roku osiągnęła wszystkie wymagane poziomy recyklingu, przygotowania

do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 poz. 2412).

Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2018 r. przedstawiają się następująco:

	Osiągnięty przez gminę Bieruń w 2018 r.	Wymagany przepisami prawa do osiągnięcia w 2018 r.
Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	26 %	MAX.40%*
Poziom recyklingu, przygotowanie do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	32%	MIN.30%
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	100 %	MIN.50%

*ograniczanie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

10. Podsumowanie

Opracowana „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Bieruń za 2018 rok” prowadzi do następujących wniosków:

1. Na przestrzeni ostatniego roku koszty odbioru i zagospodarowania odpadów znacznie wzrosły. Przepisy nałożyły na samorządy dodatkowe obowiązki w zakresie sposobu segregacji odpadów oraz ich magazynowania, czyli funkcjonowania PSZOK. Znacząco wzrosły koszty osobowe i ceny paliw, a także opłata marszałkowska, tj. opłata za składowanie odpadów komunalnych na składowiskach. Wzrasta również ilość odpadów komunalnych, m.in. wielkogabarytowych, budowlano-remontowych z drobnych prac, ulegających biodegradacji. Tymczasem system odbioru i zagospodarowania odpadów powinien się bilansować, a stawki opłat pokrywać koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

2. Obowiązujące w 2018 roku stawki opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów na terenie gminy nie pozwalają na zbilansowanie systemu, dlatego konieczne jest dokonanie korekt stawek w celu minimalizacji strat budżetu. Jeśli chodzi o działanie systemu pod kątem technicznym, wskazać należy, że wykonawca usługi wywiązuje się z warunków zawartej umowy, m.in. poprzez właściwy odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wyposażenie nieruchomości w wymagane pojemniki, prowadzenie PSZOK, uruchomienie Biura Obsługi Klienta, a także prowadzenie edukacji ekologicznej.

3. Znaczący wpływ na prawidłową segregację odpadów komunalnych „u źródła” powinna mieć wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców. Stanowi to główny czynnik przy osiągnięciu przez gminę poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia surowców wtórnych. Uzyskanie przedstawionych wyników dotyczących osiągnięcia przez gminę ww. poziomów pozwoliło na uniknięcie kar nakładanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

4. Punkty PSZOK spełniają swoją rolę. Ilość korzystających z nich osób, a także ilość oddawanych tam odpadów segregowanych rośnie. Uruchomienie tych punktów daje szansę na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, skuteczniejszą segregację odpadów w gminie, a także zmniejszenie ilości „dzikich wysypisk” na terenie gminy Bieruń.

5. Gmina Bieruń osiągnęła w 2018 r. wszystkie wymagane poziomy odzysku surowców wtórnych.

6. Realizacja wszystkich zadań z obszaru gospodarki odpadami komunalnymi jest w Gminie Bieruń prowadzona w sposób jawny i przejrzysty. Na miejskiej stronie internetowej zamieszczone są między innymi:

- wszystkie aktualne akty prawa miejscowego dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- wykaz aptek wyposażonych w pojemniki do zbierania przeterminowanych leków,
- adresy i Regulamin Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- wykaz przedsiębiorców posiadających wpis do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- miejsca zagospodarowania odpadów przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- harmonogramy odbioru odpadów,
- bieżące komunikaty w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

PODINSPEKTOR
d/s gospodarki odpadami

mgr inż. Barbara Skrobisz

Opracowała:
Barbara Skrobisz
Podinspektor
ds. gospodarki odpadami

Z up. BURMISTRZA

Sebastian Macioł
Z-ca Burmistrza

Zatwierdził:
Sebastian Macioł
Zastępca Burmistrza
Miasta Bierunia